

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Нормотворча діяльність»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Назва кафедри	Кафедра філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін
Керівник курсу	Богдан Юлія Валеріївна, доцент кафедри філософії, права та соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат юридичних наук, доцент
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/bogdan-yuliya-valeriyivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Форма навчання	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
				Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	Денна	4	120	28	22	70	Залік
	Заочна	4	120	2	4	108	Залік

Опис дисциплін	Навчальна дисципліна: «Нормотворча діяльність» є вибірковою компонентою навчального плану. Як вибіркова складова, вивчення дисципліни дозволить здобувачу вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію. Мета вивчення навчальної дисципліни. Метою вивчення дисципліни «Нормотворча діяльність» є формування у здобувачів вищої освіти системних знань про принципи, процедури та технології нормотворчої роботи, розвиток умінь розробляти, аналізувати та удосконалювати нормативно-правові акти з урахуванням національних та міжнародних стандартів законотворчості. Завдання вивчення навчальної дисципліни: Ознайомити здобувачів з теоретичними основами нормотворчої діяльності. Розкрити принципи та методи підготовки нормативно-правових актів. Навчити застосовувати вимоги юридичної техніки та законодавчого стилю. Розвинути навички експертизи проектів нормативних документів. Ознайомити з етапами проходження проектів актів у законодавчих органах. Вивчити міжнародний досвід нормотворчої діяльності та адаптації законодавства. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Професійні компетентності	Здобувач вищої освіти повинен знати: - Основні принципи, функції та види нормотворчої діяльності. - Етапи розробки та прийняття нормативно-правових актів. - Правила юридичної техніки та мови законодавства. - Порядок проведення правової експертизи проектів актів. - Міжнародні стандарти нормотворчої діяльності та їх вплив на національне законодавство.

Програмні результати навчання	Здобувач вищої освіти повинен вміти: - Розробляти тексти нормативних актів з дотриманням юридичної техніки. - Проводити аналіз і оцінку проектів нормативних документів. - Виявляти колізії та прогалини у законодавстві. - Використовувати правові бази даних для нормотворчої роботи. - Готувати обґрунтування до проектів нормативно-правових актів.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади нормотворчості Тема 1. Поняття, сутність і значення нормотворчої діяльності. Тема 2. Принципи та види нормотворчої діяльності. Тема 3. Суб'єкти та об'єкти нормотворчої діяльності. Тема 4. Законодавчий процес: етапи підготовки та ухвалення актів. Тема 5. Підзаконна нормотворчість: особливості та приклади. Тема 6. Місцеве самоврядування і нормотворча діяльність. Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти нормотворчості Тема 7. Вимоги юридичної техніки до текстів нормативних актів. Тема 8. Мова та стиль законодавства. Тема 9. Правова експертиза проектів нормативно-правових актів. Тема 10. Оцінка впливу регуляторних актів. Тема 11. Колізії та прогалини у праві: шляхи усунення. Тема 12. Гармонізація національного законодавства з міжнародними стандартами. Тема 13. Парламентський контроль у сфері нормотворчої діяльності. Тема 14. Електронні ресурси у нормотворчій діяльності. Тема 15. Перспективи розвитку нормотворчої діяльності в Україні.
Методи навчання	Для досягнення мети та завдань навчальної дисципліни, впродовж лекційних та семінарських занять застосовуються наступні методи навчання: словесні (розповідь, пояснення, лекція, консультація, дискусія, диспут); наочні (демонстрація, ілюстрація, презентація, відео). Під час практичних (семінарських) занять застосовуються ігрові методи, тестування, методи «мозкового штурму», дослідницькі методи, аналіз ситуацій у професійній діяльності, елементи роботи в командах та групових дискусіях.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Аудиторія, мультимедійний проєктор, комп'ютер або ноутбук. Програми Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint, Microsoft Teams, Zoom та платформи Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОН є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОН, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН та Положення про академічну доброчесність у НАСОН у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОН, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для

	відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. У разі недостатньої кількості балів за поточний контроль – 5 балів за кожен змістовий модуль за умови виконання індивідуального завдання у формі реферату (презентації) з обов'язковим його захистом під час проведення викладачем консультацій з дисципліни згідно затвердженого графіку. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання екзамену проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії. Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОНА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.
--	---

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач вищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
<i>Денна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Максимум – 3 бали
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимум – 12 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 12 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 50 балів
<i>Заочна форма навчання</i>		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Максимум – 5 балів
	Модульний контроль № 1	Максимум – 20 балів
	Модульний контроль № 2	Максимум – 20 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимум – 50 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання поточного контролю. Поточний контроль проводиться викладачем на практичних заняттях протягом семестру шляхом перевірки завдань за кожною темою курсу та виконання завдань. Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- стандартизовані тести;
- практичні завдання по темам;
- різні види творчих та групових завдань;
- доповіді до семінарських занять;
- презентації здобувачів та виступи на наукових заходах;
- тези, статті, реферати, есе по питаннях самостійного вивчення.

Тестові завдання розміщені за темами змістових модулів курсу та передбачають правильну відповідь на кожне завдання закритої форми.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок

	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Авер'янов, В. Б., & Шаповал, В. М. (2023). Нормотворчість в Україні: теорія та практика. Київ: Юрінком Інтер.
2. Битяк, Ю. П., & Андрейцев, В. І. (2024). Сучасні проблеми нормотворчої діяльності. Харків: Право.
3. Іванченко, І. В. (2022). Законодавча техніка: теоретичні та прикладні аспекти. Вісник Академії правових наук України, 4(1), 55–67.
4. Петренко, Л. О. (2021). Проблеми гармонізації українського законодавства з правом ЄС. Європейські перспективи, 2(3), 12–21.
5. «Про нормативно-правові акти» Закон України (ред. 2024 р.).

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <https://dasu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
6. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>.